

**Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного**

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ**

ЗМІСТ

ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГЕОДЕЗИЧНИХ ВИМІРАХ Сидоренко В.Д., Хлиповка Є.Г., Куліковська О.Є., Здещиць В.М.....	7
ГЕОЭКОЛОГИЯ В РАЙОНАХ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ СООРУЖЕНИЙ БЕЛАРУСИ, УКРАИНЫ И ДРУГИХ СОПРЕДЕЛЬНЫХ ГОСУДАРСТВ Шароглазова Г.А., Маркович К.И., Долгий П.С.....	13
К ВОПРОСУ ПРИМЕНЕНИЯ ДАННЫХ ДИСТАНЦИОННОГО ЗОНДИРОВАНИЯ ЗЕМЛИ ПРИ ПРОЕКТИРОВАНИИ ГРАНИЦ АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ ЕДИНИЦ Макарова М.В.....	23
ДЕНДРОКЛИМАТОХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ МОНИТОРИНГ ГОРОДСКОЙ СРЕДЫ Болботунов А.А., Дегтярева Е.В.....	29
ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ ПРИ ГЕОЛОГІЧНІЙ ЗЙОМЦІ ВОЛОДАРСЬКОЇ ПЛОЩІ (НІКОЛЬСЬКИЙ РАЙОН ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ) НА ПОШУКИ ПІДЗЕМНИХ ВОД Даценко Л.М., Коломієць С.М., Леженкін І.О., Ганчук М.М., Ангеловська А.О.	35
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОНАННЯ ГЕОДЕЗИЧНИХ РОБІТ Коломієць С.М., Леженкін І.О.	50
СПЕЦИФІКА РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ Якунічева А.Ю. Болжеларська Т.О.	60
ПРАВОВІ ПІДСТАВИ КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ Коломієць С.М., Леженкін І.О., Поліщук О.Є.	65
УКРАЇНСЬКІ АГРОХОЛДИНГИ, ЇХ ШЛЯХ ТА ВПЛИВ НА АГРАРНУ СФЕРУ КРАЇНИ Якунічева А.Ю., Лебідь Т.Р.	74
САМОАНАЛІЗ, ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ПІДГОТОВКИ ТА ПРОХОДЖЕННЯ АКРЕДИТАЦІЇ З ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ» Мовчан С.І., Якунічева А.Ю.	79

ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ АГРАРНОЇ РЕФОРМИ УКРАЇНИ Якунічева А.Ю., Шкаровецька М.В.	85
3D-МОДЕЛЮВАННЯ МІСЦЕВОСТІ ТА ІНЖЕНЕРНИХ ОБ'ЄКТІВ Дереза О.О., Мовчан С.І., Дереза С.В.	90
ЛАНДШАФТНО-ЕКОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ Чебанова Ю. В.	96
ВИВЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН В ІНЖЕНЕРНІЙ ГЕОДЕЗІЇ З ПОСТУПОВОЮ ІНТЕГРАЦІЄЮ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ Мовчан С.І., Лемещенко-Лагода В.В.	104
ESP COURSE FOR GEODESY STUDENTS: AN INTEGRATED APPROACH Viktoriia Lemeshchenko-Lagoda.....	112

ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ АГРАРНОЇ РЕФОРМИ УКРАЇНИ

Якунічева А.Ю., Шкаровецька М.В.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Реформа земельних відносин у зв'язку із роздержавленням земель сільськогосподарського призначення відбувалась поетапно та потребує постійного вдосконалення регулювання земельних відносин. На даному етапі земельних перетворень важливу роль відіграє розвиток орендних земельних відносин, але приділено увагу наступному кроку земельної реформи України.

Ключові слова: аграрна сфера, ринок землі, земельна реформа, державне управління.

Постановка проблеми. Сталий розвиток аграрного сектору економіки багато в чому залежить від наявного ресурсного потенціалу виробництва, при цьому одним із ключових аспектів якого виступає земля сільськогосподарського призначення, яка слугує як засобом виробництва, так і економічним об'єктом майнових відносин, зокрема, оренди.

Розвиток ринкових відносин в аграрному секторі економіки України, запровадження приватної власності на землю, формування реального власника, користувача землі і господарських структур ринкового типу, зумовлюють необхідність в обґрунтуванні якісно нових методичних підходів щодо організації використання сільськогосподарських земель з метою забезпечення дієвого механізму для їх раціонального використання і охорони.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми реформування і становлення земельних відносин, як складової суспільно-економічних взаємин, завжди були в полі зору вітчизняних учених-аграрників. Вагомий

внесок щодо їх вирішення, а також дослідження специфіки розвитку на сучасному етапі зробили Ю.Д. Білик, П.І. Гайдуцький, С.І. Дем'яненко, П.Т. Саблук, А.М. Третяк, В.В. Юрчишин та інші вчені. Проведені ними наукові дослідження дали підґрунтя для реформування і розвитку земельних відносин в Україні.

Формулювання цілей статті. Мета дослідження полягає в проведенні аналізу етапів розвитку земельної реформи в Україні, визначенні становлення земельних відносин у зв'язку із роздержавленням земель сільськогосподарського призначення, та утворення нових форм господарювання в сільськогосподарському виробництві заснованих на приватній, приватно - орендній формах власності.

Викладення основного матеріалу досліджень. Прагнення України перебудувати земельні відносини в сільському господарстві й розвивати їх у відповідності із світовими стандартами, об'єктивно спонукало до формування адекватної системи земельних відносин, першочергово орієнтованої на формування повноправного господаря-власника землі на селі. Реформа аграрного сектора економіки в Україні відбувалася поетапно. Відбулося реформування земельних відносин, колгоспи були реорганізовані в колективні сільськогосподарські підприємства (КСП), яким держава безкоштовно передала у колективну власність землі сільськогосподарського призначення. Мотивуючись соціально - економічними аспектами більшість вітчизняних учених на початку 90-х років цілеспрямовано доводили, що землі.

Селяни стали власниками земельних сертифікатів, що підтверджували їх право на земельну частку пай, при цьому, земельні паї в натурі на місцевості не виділялись. В сільськогосподарському виробництві значних змін не відбулось, створенні колективні сільськогосподарські підприємства продовжували функціонувати за принципами колгоспів, тобто колективної власності, і тому селяни особливої різниці від реформування колгоспів не відчували.

Табл. 1.

Порівняльна характеристика стану землекористування в європейських країнах та
Україні

Найменування показника	Україна	Країни Європи	Країни ЄС
Площа земель, млн. гектарів	60,4	1015,6	437,4
Площа чорноземів, млн. гектарів	28	84	18
Площа сільськогосподарських земель, млн. гектарів	42,7	474,8	177,7
Частка сільськогосподарських земель в загальній площі, відсотків	70,7	46,8	40,6
Площа орних земель, млн. гектарів	32,5	277,8	115,7
Частка орендованих сільськогосподарських угідь, відсотків	97	62	53

На даному етапі земельних перетворень в українському селі, розвиток орендних земельних відносин відіграє надзвичайно важливе значення в плані формування доходу власника (розпорядника) землі який він отримує в розмірі орендної плати та відповідні податкові надходження до бюджетів різних рівнів з отриманої орендної плати.

Завдяки формуванню висококонкурентного середовища щодо використання орних земель, особливо в останні десять років, відзначається зростання середньої орендної ставки за якою власники земельних паїв передають в користування свої ділянки.

Земельні ресурси сільськогосподарського призначення є основним засобом сільськогосподарського виробництва, а враховуючи, що аграрна галузь є пріоритетним напрямком розвитку економіки держави і в останні роки підтверджує свої лідируючі позиції, тому зацікавленість аграріїв у розширенні використання обсягів сільськогосподарських угідь сприяє підвищенню попиту на оренду землі, що в свою чергу відзначається на підвищенні розміру орендної плати за орендовані земельні ділянки селян. В той же час, відсутність законодавчо визначеного ринку землі, неможливість легально реалізувати своє право щодо відчуження земельного паю (подарувати, продати, виставити об'єктом застави) визначає для власників земельних часток (паїв) практично лише один напрямок це передача

земельної ділянки в оренду.

Висновки. Незважаючи на здійснення низки важливих організаційно-економічних і правових заходів, пов'язаних із переходом до приватної власності на землю, передачею її у власність селянам, формуванням господарських структур ринкового типу й досягнення на цій основі певних позитивних зрушень, проте, українське селянство очікує позитивного врегулювання наступного етапу земельної реформи, який має забезпечити правові основи формування ринку землі, причому, без будь яких гострих конфліктів на селі.

Список використаної літератури

1. Гайдучий П.І. Аграрна реформа Л. Д. Кучми в Україні: історико-економічні аспекти. Економіка АПК. 2015. № 1. С. 5-13.
2. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/Laws/show/2768-14>
3. Саблук П. Т. Розвиток земельних відносин в Україні. К. : ННЦ ІАЕ, 2006. 396 с.
4. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. —1996. — № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
5. Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям: Указ Президента України від 08.08.1995 №720/95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/720/95>
6. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки: Указ Президента України від 03.12.1999 №1529. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1529/99>
7. Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян - власників земельних ділянок та земельних часток (паїв): Указ Президента України від 02.02. 2002 № 92: <https://zakon.rada.gov.ua/Laws/show/92/2002>

8. Федоров М.М. Трансформація земельних відносин до ринкових умов. Економіка АПК. 2009. № 3. С. 4-19.